

УКРАЇНА В УМОВАХ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ: ШАНСИ НА УСПІХ Є, АЛЕ ПОТРІБНІ ЧІТКА СТРАТЕГІЯ ТА ПЛАН ДІЙ

UKRAINE ON THE THRESHOLD OF THE FORTH INDUSTRIAL REVOLUTION: THERE ARE CHANCES FOR SUCCESS, BUT WE NEED CLEAR STRATEGY AND COURSE OF ACTION

Як нам стати частиною глобального процесу Четвертої промислової революції? Як залучити інвестиції до України? Відповіді на ці стратегічні питання дали провідні світові економісти та реформатори під час третього Київського міжнародного економічного форуму.

6–7 жовтня 2016 року в столиці України відбувся третій Київський міжнародний економічний форум (КМЕФ) – один із наймасштабніших бізнес-заходів року. Участь у форумі взяли 85 спікерів із 20 країн світу, 190 представників ЗМІ та більш ніж 800 гостей. Третій Київський міжнародний економічний форум зібрав закордонних і вітчизняних лідерів думки, візіонерів, економістів, бізнесменів, політиків та дипломатів, які долучилися до обго-

ворення поточного стану економіки та формування пропозицій щодо швидких позитивних зрушень. Цього року КМЕФ уперше було розширено до двох днів. Останній день був повністю присвячений практиці залучення до України інвестицій.

Зростаючу роль КМЕФ у формуванні новітніх економічних стратегій та вплив на їх втілення засвідчив той факт, що вперше участь у форумі взяв прем'єр-міністр України. **Володимир Гройсман** відкрив пленарне засідання, на якому зазначив, що завдання уряду сьогодні – створити сприятливі умови для залучення інвестицій та для реалізації великого потенціалу української промисловості. Для цього уряд вже створює офіс супроводження інвестицій, що стане точкою входу для інвесторів, а також Національний комітет відродження української промисловості,

до роботи якого залучають підприємців. Мета уряду, за словами Гройсмана, – зробити так, щоб український продукт із високою доданою власністю був конкурентоспроможним у світі.

Під час панельних дискусій експерти з різних країн та сфер діяльності були солідарні в тому, що в Україні є шанси рухатися вперед в умовах Четвертої промислової революції. Але для цього потрібні кардинальні зміни економіки країни, що можливо лише за умови цілеспрямованої політики влади. За словами **Віктора Галасюка**, голови Комітету Верховної Ради з питань промислової політики та підприємництва, «є три способи змін економіки. Перший – реформація, що дозволяє країні «втриматись на плаву». Другий спосіб – трансформація, використовуючи який можна спробувати наздоганяти країни-лідери. Але Україні потрібна інновація як спосіб зміни економіки. На цей рівень треба «перестрибнути» з рівня реформ. Країні, що перебуває в стані падіння економіки та деіндустріалізації, потрібно використати наявні ресурси, аби стати світовим лідером у певних нішах. Тобто потрібно розвивати ті галузі, які ми можемо швидко масштабувати в декілька разів, а також створювати нові галузі».

Ще одна важлива передумова руху в напрямку Індустрії 4.0 – радикальна трансформація системи освіти. «Треба не збільшувати кількість випускників вишів, яких в Україні і так багато, а втілювати нову парадигму навчання. Студенти мають навчатися не заради того, щоб здати екзамени – необхідно стимулювати креативне мислення та ініціативність. Загалом є три передумови руху до Індустрії 4.0: наявність високоосвічених людей, університетів із фокусом на прикладному застосуванні наукових напрацювань та підприємців, які бажають застосовувати ці напрацювання в бізнесі», – вважає **Гаррі Джейкобс**, головний виконавчий директор Всесвітньої академії мистецтва та науки.

Представники ЄС, зокрема генеральний директор з питань розширення ЄС в Європейській комісії **Крістіан Даніельссон**, порадили Україні на шляху до відновлення економіки максимально використовувати можливості асоціації з ЄС. Адже Україна – одна з небагатьох країн, що не входить до Євросоюзу, але має доступ до його ринку, й вона цілком може інтегруватися до європейського ланцюжку створення доданої вартості. Водночас, як зазначив всесвітньо відомий норвезький економіст **Ерік Райнерт**, «Україна має здебільшого покладатися на власні сили та мати стратегію, незалежну від ЄС, тому що Євросоюз не є історією успіху для всіх».

В українській суспільній думці протягом останніх двох років мейнстрімом є спроби повторити успіх якоїсь конкретної країни, скажімо, від Сінгапуру до Польщі. Під час форуму це питання розглядалося, й спікери підкреслили, що не варто шукати якусь країну-ідеал і намагатися перенести її досвід на наші терени. «У країнах з перехідною економікою зазвичай спостерігається тяга копіювати те, що було реалізовано в більш розвинених країнах 30–40 років тому, –

коментує **Пітер Ліндхольм**, радник з інноваційної політики Світового банку. – Я впевнений, що не треба копіювати інших, потрібно розробити те, що краще підходить саме для вас. А починати необхідно з простих кроків: концентруйтеся на декількох точках зростання, створюйте історії успіху та поширюйте їх». **Гжегож Колодко**, який свого часу займав посади віце-прем'єр-міністра та міністра фінансів Польщі, окремо підкреслив, що Україні не варто запозичувати польський досвід реформ під час демонтажу соціалістичної системи. Про ці реформи нерідко згадують, але нинішня ситуація в Україні значно відрізняється. Краще використовувати в якості прикладу для наслідування період із середини 1990-х.

Панельні дискусії, присвячені промисловому та інвестиційному потенціалу України, викликали неабиякий інтерес серед гостей форуму та продемонстрували, що у вітчизняного бізнесу присутній позитивний настрій на розвиток. Зокрема, **Олександр Громико**, президент компанії Saturn, впевнений, що виробництво побутової техніки може бути прибутковим не лише в Китаї, а й в Україні, проте потрібно жорстко діяти, щоб побороти контрабанду та тіньовий імпорт. За словами голови наглядової ради компанії «Біофарма» **Костянтина Єфименка**, щоб успішно продавати продукцію на всіх ринках світу, дуже бажаним є надання дешевих і довгих коштів для розширення виробництва, а також робота бізнесу та влади на зовнішніх ринках у формі спільних торговельних представництв, традиційних для багатьох країн.

В якості рушія економічного оновлення України було також названо об'єднання можливостей успішних українських ІТ-компаній та промисловості задля впровадження інновацій у виробництво. За словами експертів, взаємопроникнення ІТ і промисловості нині, на жаль, не відбувається, адже в нашому інформаційному полі та у сприйнятті промисловців ІТ-індустрія існує як самостійна вертикаль, як річ у собі. Якщо змінити цей стан справ, то виникне потужний ефект синергії.

На першому КМЕФ, що відбувся у 2014 році, було окреслено контури структурних реформ, які дозволять нашій країні здійснити економічний прорив. Під час КМЕФ-2015 експерти визначили найдієвіші інструменти для цього прориву. Головним висновком, якого досягли економісти зі світовими іменами, була порада Україні не віддавати економіку на поталу вільного ринку, а цілеспрямовано управляти нею за допомогою трикутника «влада – бізнес – суспільство».

Київський міжнародний економічний форум (Kyiv International Economic Forum, KIEF) – постійно діючий майданчик для формування стратегії економічного розвитку України.

Орієнтований на організацію діалогу експертів, бізнесу та влади, запозичення кращого світового досвіду, створення «дорожньої карти» розвитку та сприяння конвертації ідей у реальні дії.

www.forumkyiv.org